

Republika Hrvatska
Općinski sud u Pazinu
Stalna služba u Poreču-Parenzo
Turistička ulica 2, 52440 Poreč

Posl.br. P-2092/2019-54

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

P R E S U D A

Općinski sud u Pazinu, Stalna služba u Poreču-Parenzo, po sutkinji tog suda mr.sc. Marčeli Štefanuti kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Štefice Pralica iz Buja, Rudine 10, OIB 08954387629, zastupane po punomoćniku Marinu Buviniću, odvjetniku u Umagu, protiv tuženika Addiko Bank d. d. Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB 14036333877, zastupane po punomoćniku Zlatku Knezoviću, odvjetniku u Zagrebu, radi isplate, nakon javne glavne rasprave zaključene dana 21. svibnja 2026. godine u prisutnosti zamjenika punomoćnika tužitelja, te zamjenika punomoćnika tuženika, dana 2. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e

I Nalaže se tuženiku da tužitelju isplati iznos od 2.442,86 EUR, sa zateznom kamatom, po kamatnoj stopi od 15% godišnje do 31.12.2007., od 01.01.2008. do 30.06.2011. po kamatnoj stopi od 14% godišnje, od 01.07.2011. do 31.07.2015. po kamatnoj stopi od 12% godišnje, od 01.08.2015. do 31.12.2022. po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1.1.2023. do 29.12.2023. po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sukladno ZOO, tekućom od dospijeća svakog pojedinog iznosa od:

7,47 EUR od 25.10.2007. do isplate,
7,46 EUR od 30.11.2007. do isplate,
7,44 EUR od 31.12.2007. do isplate,
7,44 EUR od 31.12.2007. do isplate,
7,42 EUR od 31.01.2008. do isplate,
7,41 EUR od 03.03.2008. do isplate,
27,94 EUR od 02.04.2008. do isplate,
27,90 EUR od 02.06.2008. do isplate,
27,86 EUR od 02.06.2008. do isplate,

27,82 EUR od 02.07.2008. do isplate,
27,78 EUR od 01.08.2008. do isplate,
27,73 EUR od 01.09.2008. do isplate,
27,69 EUR od 02.10.2008. do isplate,
43,45 EUR od 03.11.2008. do isplate,
43,38 EUR od 30.11.2008. do isplate,
43,33 EUR od 31.12.2008. do isplate,
43,26 EUR od 31.01.2009. do isplate,
43,20 EUR od 28.02.2009. do isplate,
43,12 EUR od 01.04.2009. do isplate,
43,06 EUR od 30.04.2009. do isplate,
42,99 EUR od 04.06.2009. do isplate,
42,92 EUR od 30.06.2009. do isplate,
42,85 EUR od 03.08.2009. do isplate,
42,78 EUR od 31.08.2009. do isplate,
42,71 EUR od 02.10.2009. do isplate,
42,63 EUR od 31.10.2009. do isplate,
42,56 EUR od 01.12.2009. do isplate,
42,48 EUR od 31.12.2009. do isplate,
42,40 EUR od 22.02.2010. do isplate,
42,33 EUR od 04.03.2010. do isplate,
42,24 EUR od 06.05.2010. do isplate,
42,16 EUR od 06.05.2010. do isplate,
42,08 EUR od 07.06.2010. do isplate,
42,00 EUR od 02.07.2010. do isplate,
41,91 EUR od 04.08.2010. do isplate,
41,83 EUR od 06.09.2010. do isplate,
41,75 EUR od 01.10.2010. do isplate,
41,65 EUR od 04.11.2010. do isplate,
41,57 EUR od 07.12.2010. do isplate,
34,88 EUR od 05.01.2011. do isplate,
34,80 EUR od 04.02.2011. do isplate,
34,72 EUR od 07.03.2011. do isplate,
34,64 EUR od 08.04.2011. do isplate,
34,56 EUR od 06.05.2011. do isplate,
34,48 EUR od 08.07.2011. do isplate,
34,39 EUR od 08.07.2011. do isplate,
34,30 EUR od 03.08.2011. do isplate,
34,22 EUR od 06.09.2011. do isplate,
34,13 EUR od 07.10.2011. do isplate,
28,97 EUR od 04.11.2011. do isplate,
28,89 EUR od 06.12.2011. do isplate,
28,81 EUR od 05.01.2012. do isplate,
28,73 EUR od 03.02.2012. do isplate,
28,65 EUR od 06.03.2012. do isplate,
28,57 EUR od 10.04.2012. do isplate,
28,48 EUR od 08.05.2012. do isplate,
28,40 EUR od 08.06.2012. do isplate,
28,31 EUR od 09.07.2012. do isplate,

28,23 EUR od 06.08.2012. do isplate,
28,14 EUR od 31.08.2012. do isplate,
28,05 EUR od 05.10.2012. do isplate,
27,96 EUR od 06.11.2012. do isplate,
27,87 EUR od 30.11.2012. do isplate,
27,78 EUR od 05.01.2013. do isplate,
27,69 EUR od 01.02.2013. do isplate,
27,60 EUR od 08.03.2013. do isplate,
27,50 EUR od 08.04.2013. do isplate,
27,41 EUR od 06.05.2013. do isplate,
27,31 EUR od 06.06.2013. do isplate,
27,22 EUR od 10.07.2013. do isplate,
27,12 EUR od 08.08.2013. do isplate,
27,01 EUR od 06.09.2013. do isplate,
26,91 EUR od 07.11.2013. do isplate,
26,81 EUR od 07.11.2013. do isplate,
26,71 EUR od 30.11.2013. do isplate,
26,61 EUR od 03.01.2014. do isplate, u roku od 15 dana.

II Nalaže se tuženiku da tužitelju isplati iznos od 5.059,13 EUR, sa zateznom kamatom, po kamatnoj stopi od 15% godišnje do 31.12.2007., od 01.01.2008. do 30.06.2011. po kamatnoj stopi od 14% godišnje, od 01.07.2011. do 31.07.2015. po kamatnoj stopi od 12% godišnje, od 01.08.2015. do 31.12.2022. po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1.1.2023. do 29.12.2023. po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. pa do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sukladno ZOO, tekućom od dospjeća svakog pojedinog iznosa od:

3,59 EUR od 15.10.2004. do isplate,
5,32 EUR od 04.11.2004. do isplate,
11,87 EUR od 30.11.2004. do isplate,
9,61 EUR od 31.12.2004. do isplate,
4,70 EUR od 31.01.2005. do isplate,
4,20 EUR od 28.02.2005. do isplate,
3,40 EUR od 03.11.2008. do isplate,
7,47 EUR od 31.12.2008. do isplate,
10,41 EUR od 31.01.2009. do isplate,
11,74 EUR od 28.02.2009. do isplate,
8,08 EUR od 01.04.2009. do isplate,
8,78 EUR od 30.04.2009. do isplate,
3,18 EUR od 04.06.2009. do isplate,
0,16 EUR od 03.08.2009. do isplate,

2,33 EUR od 31.08.2009. do isplate,
2,14 EUR od 02.10.2009. do isplate,
4,07 EUR od 01.12.2009. do isplate,
7,37 EUR od 31.12.2009. do isplate,
12,07 EUR od 22.02.2010. do isplate,
10,99 EUR od 04.03.2010. do isplate,
17,38 EUR od 06.05.2010. do isplate,
16,16 EUR od 06.05.2010. do isplate,
18,52 EUR od 07.06.2010. do isplate,
38,94 EUR od 02.07.2010. do isplate,
34,74 EUR od 04.08.2010. do isplate,
47,58 EUR od 06.09.2010. do isplate,
43,14 EUR od 01.10.2010. do isplate,
36,01 EUR od 04.11.2010. do isplate,
51,07 EUR od 07.12.2010. do isplate,
69,20 EUR od 05.01.2011. do isplate,
55,83 EUR od 04.02.2011. do isplate,
60,97 EUR od 07.03.2011. do isplate,
55,00 EUR od 08.04.2011. do isplate,
56,09 EUR od 06.05.2011. do isplate,
81,35 EUR od 08.07.2011. do isplate,
83,81 EUR od 08.07.2011. do isplate,
104,92 EUR od 03.08.2011. do isplate,
94,08 EUR od 06.09.2011. do isplate,
82,21 EUR od 07.10.2011. do isplate,
80,04 EUR od 04.11.2011. do isplate,
79,13 EUR od 06.12.2011. do isplate,
84,73 EUR od 05.01.2012. do isplate,
89,61 EUR od 03.02.2012. do isplate,
90,27 EUR od 06.03.2012. do isplate,
86,89 EUR od 10.04.2012. do isplate,
89,17 EUR od 08.05.2012. do isplate,
90,73 EUR od 08.06.2012. do isplate,
88,11 EUR od 09.07.2012. do isplate,
88,80 EUR od 06.08.2012. do isplate,
86,83 EUR od 31.08.2012. do isplate,
82,64 EUR od 05.10.2012. do isplate,
87,17 EUR od 06.11.2012. do isplate,
89,34 EUR od 30.11.2012. do isplate,
87,76 EUR od 05.01.2013. do isplate,
79,21 EUR od 01.02.2013. do isplate,
86,47 EUR od 08.03.2013. do isplate,
87,11 EUR od 08.04.2013. do isplate,
84,26 EUR od 06.05.2013. do isplate,
75,41 EUR od 06.06.2013. do isplate,
75,18 EUR od 10.07.2013. do isplate,
77,36 EUR od 08.08.2013. do isplate,
80,84 EUR od 06.09.2013. do isplate,
85,67 EUR od 07.11.2013. do isplate,

83,18 EUR od 07.11.2013. do isplate,
84,95 EUR od 30.11.2013. do isplate,
86,95 EUR od 03.01.2014. do isplate,
75,86 EUR od 07.02.2014. do isplate,
78,12 EUR od 06.03.2014. do isplate,
77,38 EUR od 09.04.2014. do isplate,
74,87 EUR od 14.05.2014. do isplate,
74,07 EUR od 13.06.2014. do isplate,
74,43 EUR od 04.07.2014. do isplate,
77,27 EUR od 06.08.2014. do isplate,
79,66 EUR od 03.09.2014. do isplate,
79,17 EUR od 10.10.2014. do isplate,
81,24 EUR od 08.12.2014. do isplate,
82,64 EUR od 08.12.2014. do isplate,
81,81 EUR od 05.01.2015. do isplate,
82,04 EUR od 31.01.2015. do isplate,
82,04 EUR od 06.03.2015. do isplate,
82,04 EUR od 08.04.2015. do isplate,
82,04 EUR od 11.05.2015. do isplate,
82,04 EUR od 10.06.2015. do isplate,
82,04 EUR od 10.07.2015. do isplate,
82,04 EUR od 07.08.2015. do isplate,
82,04 EUR od 07.09.2015. do isplate, u roku od 15 dana.

III Nalaže se tuženiku da tužiteljici naknadi parnični trošak u iznosu od 1.990,59 eura s pripadajućim zateznim kamatama tekućim od donošenja presude do isplate, a sve u roku od 15 dana.

IV Odbija se zahtjev tuženika za naknadu parničnog troška.

Obrazloženje

1. Tužitelj je podnio tužbu protiv tuženika 12. lipnja 2019. radi isplate, u tužbenom zahtjevu neodređenog iznosa, koji da će biti specificiran nakon što tuženik dostavi tužitelju dokumentaciju povodom kredita sklopljenog između tužitelja i pravnog prednika tuženika. U tužbi tvrdi da je dana 23.08.2004. sklopljen ugovor o kreditu, solemniziran po javnom bilježniku Željku Krajini, u Umagu, za iznos od 62.000,00 CHF u protuvrijednosti kuna. U to vrijeme pravni prednik tuženika da je bio Hypo Alpe Adria Bank d.d. Zagreb. Dalje tvrdi da je u predmetnom ugovoru o kreditu ugovorena redovna kamatna stopa koja se tijekom postojanja ugovorne obveze može promijeniti na osnovu jednostrane odluke tuženika, a o toj odredbi da se nije pojedinačno pregovaralo. Takva odredba da je ništetna te da već postoji pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl. br. P-1401/2012 od 04.07.2013. o ništetnosti, koja je u dijelu koji se odnosi na promjenjive kamate potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda RH posl. br. PŽ-7129/13-4 od 13.06.2014. Nadalje, u predmetnom ugovoru o kreditu da je ugovorena i odredba o valutnoj klauzuli koja je nepoštena posljedično tome ništetna, a što da je utvrđeno pravomoćnom presudom Visokog trgovačkog suda RH posl. br. PŽ-6632/2017 od 14.06.2018. Tužitelj ističe da je navedenim presudama već pravomoćno riješeno pitanje ništetnosti ugovornih odredbi

o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, kao prethodno pitanje u ovom predmetu. Tužitelj ističe da se obratio tuženiku sa zahtjevom za dostavu dokumentacije po predmetnom kreditu, prije podnošenja tužbe, ali tuženik da je odgovorio da mu predmetnu dokumentaciju neće dostaviti. Zato je tužitelj pozivom na odredbu čl. 186. b ZPP-a predložio da sud donese rješenje kojim će se naložiti tuženiku da za sud i tužitelja dostavi svu dokumentaciju vezanu uz predmetni ugovor o kreditu. Tužitelj tvrdi da mu uz glavnica, koju čine preplaćeni iznosi rata kredita zbog promjene stope ugovornih kamata i zbog preplaćenih iznosa rata, zbog varijacije tečaja CHF u odnosu na kunu, pripadaju i zatezne kamate na svaki preplaćeni iznos.

2. U odgovoru na tužbu tuženik ističe da je tužbeni zahtjev nedopustiv, da osporava osnovu i visinu tužbenog zahtjeva koju tužitelj namjerava naknadno specificirati. Smatra da nisu ispunjene pretpostavke za primjenu odredbe čl. 186. b ZPP-a, na kojeg se poziva tužitelj. Dalje ističe da tužitelj raspolaže ili bi trebao raspolagati sa svim podacima potrebnim za postavljanje određenog tužbenog zahtjeva jer da su mu svi podaci dostavljeni prilikom sklapanja ugovora. A i prilikom konverzije kredita sukladno čl. 19. e Zakona o izmjeni i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15, dalje: ZIDZPK), da su traženi podaci već dostavljeni tužitelju. Konačno da ne postoji obveza tuženika za dostavom dokumentacije jer da je osnovni ugovor ispunjen te da je između stranaka prestao obvezno pravni odnos. Dalje tvrdi da tužitelj nema pravnog interesa za podnošenjem kondemnatorne tužbe. Tuženik osporava da bi odredbe osnovnog ugovora bile ništetne jer je između stranaka zaključen aneks uz ugovor o kreditu sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine sukladno ZIDZPK. Budući da je aneksom položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednačen s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR. Postupak konverzije da se provodio sukladno zakonu te je na dan 30.09.2015. stanje glavnice kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR bilo 25.180,99 eura. U konkretnom slučaju čl. 2. Aneksa utvrđen je manjak u iznosu od 1.141,55 eura tj. u trenutku provedbe konverzije da nije bilo preplate. Zato predlaže odbaciti tužbu zbog nepostojanja pravnog interesa. Tuženik ističe i prigovor zastare utužene tražbine jer da prema praksi Vrhovnog suda RH u presudi Rev-x-183/11-2 od 16.10.2013. rok zastare počinje teći od dana sklapanja ništetnog pravnog posla. Opetovano ističe da tužitelj nakon izvršene konverzije kredita nema pravo zahtijevati od tuženika vraćanje bilo kakvih iznosa koje je tužitelj platio po osnovnom ugovoru. Tuženik ističe da je ugovorena promjenjiva kamatna stopa i ugovorena valutna klauzula zakonita i dopuštena, stoga da se ne može govoriti o ništetnosti. Tuženik se poziva na određene odluke nacionalnih sudova kao i odluke suda Europske unije. Zaključno, predlaže odbaciti tužbu, podredno, odbiti tužbeni zahtjev.

3. Tužitelj se podneskom od 7. siječnja 2022. očitovao na odgovor na tužbu tuženika. Smatra navode tuženika iz Odgovora na tužbu i podneska od 4.12.2020. u cijelosti neosnovanima i suprotnim stajalištima recentne sudske prakse. Ističe da iz isprava koje priležu spisu, proizlazi da su stranke zaključile dodatak osnovnom Ugovoru o kreditu sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (dalje: ZID ZPK) te temeljem odredbe čl. 12. ZPP predlaže prekid postupka do donošenja odluke Suda Europske unije o tumačenju Direktive 93/13 po zahtjevu za prethodnu odluku Općinskog građanskog suda u Zagrebu u predmetu poslovni broj C-567/20 ili dok ne ustanovi da više ne postoje razlozi za prekid.

4. Rješenjem posl. br. P-2092/2019-12 od 16. veljače 2022. određen je prekid postupka te da će se postupak nastaviti po donošenju odluke Suda Europske unije o tumačenju Direktive 93/13 po zahtjevu za prethodnu odluku Općinskog građanskog suda u Zagrebu u predmetu poslovni broj C-567/20 ili kad sud ustanovi da više ne postoje razlozi za prekid postupka.

5. Rješenjem posl. br. P-2092/2019-14 od 30. lipnja 2022. nastavljen je postupak u ovoj pravnoj stvari.

6. Tužitelj i tuženik su u daljnjem tijeku postupka ustrajali kod svojih tvrdnji.

7. Prema odredbi čl.186.b st. 3. ZPP-a, u sporovima u kojima se ne može postaviti određeni zahtjev prije nego što dođe do podataka koje tuženik nije dostavio tužitelju premda njima raspolaže, a koje mu prema sadržaju građanskog pravnog odnosa je dužan dati, odnosno koji se mogu smatrati zajedničkim za obje stranke, tužitelj može u tužbi istaknuti zahtjev kojim će zatražiti od suda da tuženika osudi na isplatu iznosa, predaju stvari ili prijenos prava čiju će visinu, količinu, odnosno istovjetnost odrediti tek nakon što mu tuženik dade potrebne podatke, odnosno tek nakon što se provede vještačenje ili izvedu drugi dokazi o podacima koje tuženik izbjegava dati.

7.1. Tužbeni zahtjev tzv. stupnjevite tužbe slojevit je i ostvaruje se u dva stupnja, prvo kao tzv. manifestacijski zahtjev za polaganje računa, odnosno davanje podataka koje tuženik nije dao tužitelju, premda njima raspolaže, a zatim u vidu određenog kondemnatornog tužbenog zahtjeva za ispunjenje.

7.2. Tužitelj se prije podnošenja predmetne tužbe obratio tuženiku sa zahtjevom za dostavu dokumentacije vezane za predmetni kredit koja bi bila temelj za tužbu kao i specifikaciju tužbenog zahtjeva, a kojem zahtjevu tuženik nije udovoljio. Zato je tužitelj opravdano podnio stupnjevit tužbu u smislu odredbe čl. 186.b. ZPP-a.

7.3. Tužitelj je dokazao da je zahtijevana dokumentacija zajednička za obje stranke u postupku, a u pogledu njihovog građanskog pravnog odnosa, koji je proizašao iz predmetnog Ugovora o kreditu, te su bili ispunjeni uvjeti u smislu odredbe čl. 186.b st. 3. ZPP-a.

8. U dokaznom postupku izvršen je uvid u: dopis (5-6), ugovor o kreditu (7-11), kamatne stope (535-538), ispis (539-544), saslušana je tužiteljica, provedeno je financijsko vještačenje te je pročitana nalaz i mišljenje vještaka (619-645). Tuženik je odustao od saslušanja svjedoka Snježane Pišterlek. Sud nije prihvatio dokazni prijedlog tuženika izjavu svjedoka Ive Krhlanko Cvetko jer ista nije bila prisutna prilikom razgovora i dogovora za predmetni kredit.

9. Tužbeni zahtjev tužitelja je osnovan.

10. Uvidom u ugovor o kreditu sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 23.08.2004. utvrđeno je da su Ugovor sklopili tužitelj kao korisnik kredita, Radenko Pralica kao sudužnik i pravni prednik tuženika kao kreditor. Tuženik je tužitelju odobrio kredit u iznosu od 62.000,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke za devize Hypo Alpe Adria Bank d.d. važeće na dan korištenja kredita. Prema članku 2. Ugovora o kreditu isti je odobren kao stambeni kredit za kupnju stana. Prema članku 6., na rok otplate od 20 godina, od

puštanja kredita u tečaj, te da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim obrocima u kunsnoj protuvrijednosti iznosa anuiteta od 417,78 CHF, dakle, ugovorena je valutna klauzula da se povrat obveza iz Ugovora (iznos kredita i pripadajuće kamate), obračunavaju po srednjem tečaju banke za CHF na dan plaćanja. Člankom 3. ugovorena je kamata i to da je kamatna stopa promjenjiva i u trenutku ugovaranja da iznosi 5,25 % dekurzivno godišnje. Također da su ugovorne strane suglasne da se za vrijeme trajanja Ugovora o kreditu mogu vršiti promjene ugovorene kamatne stope, kao i način obračuna i naplate u skladu s važećim odlukama banke. Ugovorene su i druge odredbe, koje su za ovu pravnu stvar irelevantne.

11. Tužiteljica je iskazala: " Ja sam predmetni kredit podignula u banci kod tuženika 2004.godine radi kupnje strana. To je stan u kojem živim, u njemu ne obavljam nikakvu djelatnost. Kada sam došla u banku oni su mi ponudili kredit u švicarskom franku, kredit u nekoj drugoj valutni nije mi bio niti ponuđen te su mi rekli da je to najbolji, odnosno najpovoljniji kredit i da je siguran. Ja sam iz te banke otišla. Prije toga napravljena je konverzija, a nakon toga u Zagrebačkoj banci podigla sam kunski kredit s kojim sam zatvorila predmetni kredit. Početna rata kredita bila mi je oko 1.800,00 kuna, a kasnije je narasla do čak oko 3.000,00 kuna. Ja sam ugovor o kreditu pročitala prije potpisivanja, nisu mi bile posve jasne odredbe oko promjenjivosti kamatne stope, odnosno nisam znala i nisam očekivala da se baš u tolikom razmjeru može mijenjati s obzirom na to koliko je švicarac bio prikazan kao sigurna valuta jer su mi tako u banci rekli. Na pitanje svog pun. navodim da nisam imala mogućnost utjecaja na sadržaj odredbi ugovora o kreditu. Nitko mi nije objasnio rizike ugovaranja valute CHF. Nisu mi objasnili kako će se mijenjati kamatna stopa, što utječe na nju."

11.1. Iz iskaza proizlazi da živi u predmetnom stanu, da u istome ne obavlja nikakvu djelatnost veća da stan koristi isključivo za življenje, da su joj u banci ponudili samo kredit u CHF valuti, da nije mogla utjecati na sadržaj ugovora, da joj nitko od strane banke nije objasnio rizike ugovora s valutnom kaluzulom u CHF niti kako će se mijenjati kamatna stopa te konačno da je provedena konverzija.

12. Sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku (SL SFRJ 4/77, 36/77, 6/80, 36/80, 43/82, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90, 35/91, i NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, 146/25, dalje: ZPP) i svih dokaza zajedno, na temelju rezultata cjelokupnog postupka utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan.

13. Između stranaka je nesporno:

- da su tužitelj kao korisnik kredita te tuženik, kao kreditor, dana 23.08.2004. godine sklopili Ugovor o kreditu na iznos od 62.000,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti, kao stambeni kredit za kupnju stana, koji je tuženik isplatio tužitelju u kunsnoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja,
- da je ugovorena kamatna stopa 5,25 % dekurzivno godišnje, promjenjiva, sukladno odluci o kamatnim stopama banke ili drugog akta banke,
- da je ugovoreno da se kredit otplaćuje u mjesečnim anuitetima u kunsnoj protuvrijednosti CHF po srednjem tečaju tuženika na dan plaćanja, na rok od 20 godina, da je tuženik tužitelju uz navedeni kredit dostavio otplatni plan sukladno kojem je tužitelj i očekivao da će se kretati rate kredita,

- da su tužitelj kao korisnik kredita te tuženik, kao kreditor sklopili Dodatak Ugovora o kreditu kojim je provedena konverzija,
- da se redovna kamatna stopa mijenjala i to od 31.08.2004. do 31.08.2007. 5,25%, od 01.09.2007. do 29.02.2008. 5,50%, od 01.03.2008. do 30.09.2008. 6,20%, od 01.10.2008. do 30.11.2010. 6,75%, od 01.12.2010. do 30.09.2011. 6,50%, od 01.10.2011. do 31.12.2013. 6,30% i 01.01.2014. 3,23%.

14. Između stranaka je sporno:

- da li su ugovorne odredbe koje se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i na valutnu klauzulu protivne pozitivnim propisima RH i obvezujućim pravom Europske unije i njezine pravne stečevine, odnosno jesu li ništetne,
- da li posljedično ništetnosti navedenim ugovornim odredbama, tužitelj ima pravo na isplatu preplaćenih iznosa, posebice zbog nesporne činjenice da je tužitelj izvršio konverziju predmetnog Ugovora,
- da li je nastupila zastara utuženog potraživanja,
- da li tužitelj ima pravni interes za podnošenje ove tužbe.

15. Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je kao prethodno pitanje odlučiti o tome da li su ništetni dijelovi odredaba Ugovora o kreditu sklopljen između stranaka 23.08.2004. i to u dijelu u kojem je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke - tuženika, kao i način obračuna i naplate u skladu s važećim odlukama banke - tuženika, te u dijelu u kojem je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak. Osnovni zahtjev je isplata preplaćenih iznosa temeljem ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi jednostranom odlukom banke i zbog ništetnih odredbe o valuti otplate anuiteta (CHF). Predmet raspravljanja je i prigovor tuženika radi zastare, prigovor radi nedostatka pravnog interesa.

16. Tužitelj se u pogledu ništetnosti odredbi Ugovora vezanih za promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu poziva na Presudu Trgovačkog suda u Zagrebu od posl.br. P-1401/12 od 04. srpnja 2013. godine, Presude Visokog trgovačkog suda RH godine posl. br. PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., Presudu PŽ-6632/17-10 od 14. lipnja 2018. godine, te na odredbe Zakona o obveznim odnosima koje se odnose na kamatnu stopu i na odredbe Zakona o zaštiti potrošača koje se odnose na pojedinačno pregovaranje, načelo savjesnosti i poštenja, značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana te odredbu čl. 502. c Zakona o parničnom postupku i dr.

17. Potrošač - Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača dana 04. travnja 2012. godine je podnio tužbu protiv više banaka, uključujući i tuženika, pred Trgovačkim sudom u Zagrebu za zaštitu kolektivnih interesa i prava (P-1401/12). U tom predmetu sud je dana 04. srpnja 2013. godine donio presudu kojom se utvrđuje da su tužene banke, među kojima i tuženik, u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što su u potrošačkim ugovorima o kreditima koristile nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, kao i ugovorene valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a o čemu se nije pojedinačno pregovaralo. Prvostupanjska presuda u dijelu glede promjenjive kamatne stope je potvrđena (preinačena u dijelu glede valutne klauzule u CHF) Presudom Visokog trgovačkog

suda RH Pž-7129/13 od 13. lipnja 2014. Odluka Visokog trgovačkog suda RH od 13. lipnja 2014. je potvrđena presudom Vrhovnog suda RH posl.br. Revt 249/14 od 09. travnja 2015. Protiv odluke Vrhovnog suda RH, odlukom Ustavnog suda RH posl.br. U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/15, U-III-2604/2015, U-III-2605/2015 od 13. prosinca 2016. djelomično je usvojena ustavna tužba (u dijelu glede valutne klauzule u CHF), pa je u tom dijelu predmet vraćen Vrhovnom sudu RH na ponovni postupak. Vrhovni sud RH odlučujući ponovno o reviziji, odlukom posl. br. Revt-575/16 od 03. listopada 2017. djelomično ukida dio odluke Visokog trgovačkog suda RH (glede valutne klauzule u CHF), te vraća predmet na ponovno suđenje u tom dijelu. Nakon ponovnog suđenja Visoki trgovački sud RH presudom posl.br. Pž-6632/2017 od 14. lipnja 2018. godine odbio je žalbu tuženih banaka, među kojima je i tuženik, te je potvrdio odluku Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 i u dijelu glede valutne klauzule u CHF. Odlučujući povodom revizije tuženika Vrhovni sud RH svojom presudom posl. br. Rev-2221/2018 od 03. rujna 2019. potvrđuje presudu Visokog trgovačkog suda posl.br. Pž-6632/17 od 14. lipnja 2018. u dijelu u kojem je utvrđeno da su tužene banke, među kojima je i tuženik, u predmetnom razdoblju povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak. U sporu za zaštitu interesa potrošača pravomoćno je utvrđeno da je tuženik u predmetnom razdoblju povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe jer je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo. Takvo stajalište zauzeo je i Vrhovni sud RH u svojoj odluci Rev-3142/2018 od 19. ožujka 2019. A Vrhovni sud RH ima i zakonsku i ustavnu zadaću da osigura jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni (čl. 20. st. 1. Zakona o sudovima i čl. 116. st. 1. Ustava RH), te da prema čl. 3. st. 1. Zakona o sudovima sudovi osiguravaju jedinstvenu primjenu prava, ravnopravnost i jednakost svih pred zakonom.

18. Odredbom čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, dalje: ZZP/07) propisan je obvezujući učinak presude Trgovačkog suda u Zagrebu posl. br. P-1401/12 od 04. srpnja 2013. i Visokog trgovačkog suda RH posl.br. Pž-7129/13 od 13. lipnja 2014., te Vrhovnog suda RH broj Revt 249/14 od 09. travnja 2015. i Rev-2221/2018 od 03. rujna 2019. povodom kolektivne tužbe za zaštitu interesa potrošača.

19. Također, i odredba članka 502.c. ZPP-a određuje da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanje tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti, time da će u tom slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se osoba na njih pozvati, te se zaključuje da u ovom postupku sud obvezuju odluke iz postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača kojima je utvrđeno da je došlo do povrede propisa zaštite potrošača, odnosno da navedene odluke imaju direktni učinak i obvezuju sudove i da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošači mogu

pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen po tužbi iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a.

20. Kako je odredbama predmetnog Ugovora o kreditu ugovorena valutna klauzula i kamata sadržajno izražena na identičan način kao i one koje su pravomoćnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 od 04. srpnja 2013. godine, presudom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014 i posl.br. PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. godine u postupku radi zaštite kolektivnih interesa potrošača utvrđene ništetnima i presudom Vrhovnog suda RH broj Revt 249/14 od 09. travnja 2015., te kako u predmetnom postupku ne postoje okolnosti koje bi ukazivale da je postupanje tuženika prilikom ugovaranja promjenjive kamatne stope jednostranom odlukom, kao i ugovorene valutne klauzule, bilo drugačije od utvrđenog u navedenim sudskim postupcima, sud zaključuje da je ugovorna odredba o promjenjivoj stopi redovne kamate i o valutnoj klauzuli istovjetno shvaćanju iznesenom u presudi Vrhovnog suda RH posl.br. Rev 3412/2018-2 od 19. ožujka 2019. s time da je i tuženik bio tužena stranka u tim postupcima po kolektivnim tužbama.

21. U ukupnosti provedenih dokaza sud je zaključio da tuženik nije dao razloge za promjenjivost kamatne stope jednostrano i valutne klauzule koji bi se mogli smatrati načelnim i objektivnim kriterijima koji bi trebali omogućiti potrošaču da provjeri opravdanost razloga za promjenu kamatne stope tijekom razdoblja trajanja kredita, a niti se to može utvrditi iz sadržaja tuženikovih Općih akata, zato su ugovorne odredbe o promjenjivosti kamatne stope kao i o valutnoj klauzuli nerazumljive, a time i nepoštene, a što je utemeljeno i na tumačenju mjerodavnih odredbi ZZP u duhu prava Europske unije (predmet suda Europske unije broj 472/10). Tužitelj nije imao mogućnosti utjecati na drugačiji sadržaj odredbi Ugovora o kreditu koji se odnose na kamatnu stopu i valutnu klauzulu.

22. Navedene pravomoćne odluke kojima je utvrđeno da su povrijeđeni kolektivni interesi i prava potrošača, na način da je tuženik s korisnicima kredita zaključio ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovornom potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditu, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranim odlukama tuženika i drugim internim aktima banke, kao i o valutnoj klauzuli, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorne kamate, kao i valutne klauzule, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a sve na štetu potrošača, tim odlukama je riješeno u ovoj pravnoj stvari jesu li odredbe u dijelu koji se odnosi na redovnu kamatu u dijelu gdje je ugovoreno da je ona promjenjiva u skladu s odlukom tuženika, i valutnoj klauzuli ništetne, zato ne postoji potreba ponovnog ispitivanja pravilnosti i zakonitosti donesenih pravomoćnih odluka jer se je to moglo činiti samo u okviru redovnih i izvanrednih pravnih lijekova u tom postupku.

23. Naime, kad je u konkretnom slučaju pravomoćnim sudskim odlukama utvrđeno da je tuženik u utuženom razdoblju (od 01.06.2004. do 31.12.2008. - od 10.

rujna 2003. pa do 31. prosinca 2008.), (a koja povreda traje i dalje), povrijedio kolektivne interese i prava potrošača-korisnika kredita, a u takvoj situaciji, a kada je Ugovor o kreditu između stranaka zaključen dana 23. kolovoza 2004., dakle, unutar razdoblja koji je utvrđen pravomoćnom sudskom odlukom u postupku radi povrede kolektivnih interesa i prava potrošača, onda je teret dokaza na tuženiku, a ne na tužitelju, da dokaže da sadržaj Ugovora koji je zaključen između stranaka ne odgovara sadržaju ugovora o kreditu koji su zaključeni u razdoblju od 01.06.2004. do 31.12.2008. - od 10. rujna 2003. pa do 31. prosinca 2008., a što tuženik u tijeku postupka nije dokazao.

24. U konkretnom slučaju, zakonodavac je iz određenih pravno-političkih razloga, a očito i radi zaštite javno pravnog interesa, odredio da presuda donesena u zaštiti kolektivnih interesa i potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koje potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

25. Nesporno je da je zahtjev tužitelja za isplatu restitucijski zahtjev kao posljedica utvrđenja ništetnim dijela odredbi Ugovora o kreditu koji se odnose na ugovorenu promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu. Odredbe članka 502.c stavka 1. i članka 118. ZZP-a govore o postupcima naknade štete, pa je s tim u vezi potrebno navesti da je šteta u smislu članka 1046. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., dalje: ZOO) i umanjeње nečije imovine. Tužitelju je plaćanjem anuiteta obračunatog prema ugovorenoj promjenjivoj kamati i prema tečaju CHF tuženika na dan plaćanja tijekom ugovorenog vremena vraćanja nastala šteta, a tuženik je stekao nepripadnu korist na temelju tih ništetnih odredbi.

26. U konkretnom slučaju, a kako je to utvrđeno i u kolektivnom sporu, tuženik je kao jača ugovorna strana povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima s valutnom klauzulom koja je visinu obveze vezala uz švicarski franak, kao i ugovore s promjenjivom kamatnom stopom jednostranom odlukom banke, a koje su odredbe utvrđene nepoštenima i ništetnima.

27. Dakle, glede spora o ništetnosti odnosno nepoštenosti ugovorne odredbe o promjenjivoj stopi redovne kamate i valutne klauzule (kako je već ranije obrazloženo) vođen je sudski postupak zaštite kolektivnih interesa potrošača pred Trgovačkim sudom u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 u kojem je utvrđeno da je tuženik u razdoblju kada je sklopljen predmetni Ugovor o kreditu povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak, kao i povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima, ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što

je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača pa je time tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 96/03.) i to člancima 81., 82. i 90., zatim („Narodne novine“, broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09.) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima. Vrhovni sud Republike Hrvatske je 9. travnja 2015. donio presudu poslovni broj Revt-249/14-2 kojom je odbijena, između ostalog, i revizija tuženika protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. u dijelu u kojem je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u pogledu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu redovnu kamatnu stopu koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva. Pravomoćnom presudom u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača odlučeno je da su određene odredbe ugovora o kreditu ništetne u dijelu kojem je određiva kamatna stopa i valutna klauzula vezana uz CHF, a isti stav potvrđuje i sud Europske unije u predmetu C-186/16 Ruxandra Paula Andriciuc i dr. protiv Banca Romaneasca SA.

28. Tuženik je u razdoblju u kojem je sklopljen i predmetni Ugovor o kreditu povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita tj. i tužitelja na način da je sklapajući ugovore o kreditima, te koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima tuženika, te je povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita tj. i tužitelja sklapajući ugovore o kreditima te koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa. Sukladno članku 502.c ZPP-a i članku 118. Zakona o zaštiti potrošača ovaj sud vezan je za utvrđenja iz navedenog postupka zaštite kolektivnih interesa potrošača, tj. vezan je za utvrđenje da je ništetna odredba ugovora o promjenjivoj stopi redovne kamate i odredba o valutnoj klauzuli. Odredbe Zakona o zaštiti potrošača o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima implementirane su temeljem Direktive vijeća 93/13/EEZ od 5. 4. 1993., kao temeljnom aktu donesenom sa svrhom usklađivanja zakona i drugih propisa država koji se odnose na nepoštene odredbe u ugovorima koji se sklapaju između prodavatelja robe i pružatelja usluge i potrošača. U odnosu na pravne odnose i sporove koji su nastali prije ulaska RH u Europsku uniju u kojem se razdoblju neposredno nije primjenjivalo pravo Europske unije, postojala je obveza suda da tumači nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sveopće njene pravne stečevine tj. i praksu suda EU, a na što se RH obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je u primjeni od 2005. godine. Tako sustav zaštite koji provodi direktiva o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima počiva na ideji da se potrošač nalazi u slabijem položaju u odnosu na prodavatelja ili pružatelja usluga što se tiče pregovaračke snage i razine informacije (presuda Europskog suda C194/14 Sanchez Morchillo i Abril Garcia od 17.7.2014.) prvi put unutar testa nepoštenosti pretpostavlja postojanje ugovornih odredbi o kojima se nije pojedinačno pregovaralo. Člankom čl. 81 st. 4 ZZP-a, određeno je da kada trgovac tvrdi da se o pojedinačnoj ugovornoj odredbi u unaprijed

sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, da je dužan to dokazati. Iz provedenih dokaza proistječe da se o spornim dijelovima ugovornih odredbi (koje se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i na valutnu klauzulu) Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, stoga je utvrđeno da se radi o unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru o kreditu u kojem tužitelj kao korisnik kredita nije mogao utjecati na sadržaj navedenih odredbi, stoga je po mišljenju ovoga suda sporna ugovorna odredba u navedenim člancima zaista prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, te su zbog toga dijelovi predmetnih odredaba ništetni, u smislu odredbe čl. 87. st. 1. ZZP/03. Zato je sud, ocijenio osnovanim ništetnost dijelova odredbi ugovora o kreditu koji se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i ugovorenu valutnu klauzulu, uvažavajući pritom činjenične okvire unutar kojih su sudovi u RH zauzimali svoja pravna stajališta izražena u odlukama Vrhovnog suda RH Revt-249/15 od 9. 4. 2015. i Ustavnog suda RH U-III-2605/15 od 13. 12. 2016. u pogledu promjenjive kamatne stope, odluke Visokog Trgovačkog suda RH Pž-6632/17 od 14. 6. 2017. potvrđene odlukom Vrhovnog suda RH Rev 2221/18 od 13. 9. 2019. odluku Vrhovnog suda RH Rev 18/2018 od 26. 5. 2020. prema kojoj sporazum o konverziji sukladno ZID ZKP ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes radi utvrđivanja ništetnosti osnovnog ugovora o kreditu pa tako i utvrđivanja ništetnim pojedinih odredbi tog ugovora, kojom odlukom Vrhovni sud samo potvrđuje svoju odluku br. Rev 2868/18 od 12. 2. 2020. kao i obvezujuća stajališta u prethodno navedenim presudama suda Europske unije.

29. Navodi tuženika da su stranke u konkretnom slučaju provele konverziju kredita, te da je tužitelj na isto pristao i zato da nema pravni interes za ovu tužbu, nisu osnovani iz razloga jer je provedenim vještačenjem utvrđeno da unatoč provedenoj konverziji nije postignuta ravnoteža u pravima i obvezama ugovornih stranaka. Kako zaštita potrošača u odnosu na stupanj zaštite omogućava potrošaču ostvarivanje restitucije i uspostavu pravednog stanja u ugovornom odnosu koji sadrži nepoštenu odredbu, tužitelj i u slučaju provođenja konverzije ima pravo (kao prethodno pitanje) na utvrđenje same nepoštenosti početno ugovorenih odredbi tako i na restitucijski zahtjev onda kada provedena konverzija nije dovela do ravnoteže u pravima i obvezama stranaka, a što je u konkretnom postupku slučaj. Da je to doista tako proistječe iz presude suda Europske unije C-118/17 od 14. 3. 2019., u predmetu Zsuzsanna Dunai protiv Erste Bank Hungary Zrt) koja daje odgovor na pitanja o kreditima s ništetnim ugovornim odredbama, a primjenjujući Direktivu 93/13/EZ o ništetnim uvjetima u potrošačkim ugovorima u kojoj je utvrđeno da se čl. 6. st. 1. Direktive mora tumačiti na način da se ugovorna odredba koja je proglašena nepoštenom mora smatrati, načelno, kao da nikada nije postojala, tako da ne može imati učinak na potrošača s posljedicom ponovne uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj se potrošač nalazio, da navedena odredba ne postoji. Činjenica da su određene ugovorne odredbe bile proglašene nepoštenima i ništetnima i zamijenjene novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor, ne može proizvesti učinak smanjenja zajamčene zaštite potrošača. Isto tako je odlukom Vrhovnog suda Rev 18/18 od 26. 5. 2020. izneseno stajalište da Sporazum o konverziji kojim su odredbe osnovnog ugovora izmijenjene u pogledu valutne klauzule, kamatne stope i iznos preostale neplaćene glavnice, ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne, jer ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan niti kad uzrok ništetnosti naknadno nestane osim u

izuzetnim slučajevima kad je zabrana manjeg značaja i u cijelosti je ugovor ispunjen. Nadalje, u rješenju Vrhovnog suda RH broj Rev-2868/2018 od 12.02.2019. zauzeto je stajalište da bez obzira na sklapanje dodatka ugovora o kreditu, tužitelj ima pravni interes i ovlašten je tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga mogao ostvariti neka eventualna prava koja mu pripadaju, a uglavnom je riječ o kondemnatornim zahtjevima. Kako zaštita potrošača omogućava ostvarivanje restitucije i uspostavu pravednog ugovornog odnosa koji sadrži nepoštenu odredbu, to tužitelj u slučaju provođenja konverzije ima pravo na restitucijski zahtjev onda kada provedena konverzija nije dovela do ravnoteže u pravima i obvezama stranaka, a što je slučaj u konkretnoj pravnoj stvari. Budući provedena konverzija nije ispravila posljedicu nepoštenog ugovaranja promjenjive kamatne stope i valutne klauzule, to istaknuti prigovor tuženika u odnosu na provođenje konverzije i njezin utjecaj na mogućnost kondemnatorne zaštite tužitelja kao potrošača, nije osnovan.

30. Sud je stava da potrošač koji je sklopio Dodatak o konverziji kredita iz članka 19.c stavka 1. točke 6. ZID ZPK/15, nakon sklapanja tog Dodatka ima pravo na povrat više plaćenih iznosa po osnovi nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u slučaju kada postoji razlika na štetu potrošača između ukupnog iznosa koji bi mu pripadao po osnovi ništetnosti navedenih odredbi do dana izvršene konverzije (jednako kao i onim potrošačima i korisnicima kredita u CHF ili kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF koji nisu mogli ili nisu izvršili konverziju) i uplaćenog iznosa koji je potrošaču banka uračunala prilikom izračuna konverzije kredita u skladu s člankom 19.c ZID ZPK i to po pravilima o stjecanju bez osnove, a sve za slučaj da to izrekom nije između stranaka riješeno navedenim Dodatkom. Odredbama ZID ZPK/15 nije reguliran način rješavanja posljedica ništetnih ugovornih odredbi kojima se u ugovorima o kreditima sa valutom u CHF ugovarala promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula. Ratio donošenja navedenog Zakona sadržan u odredbi čl. 19.b ZID ZPK/15, kojom je propisano da konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

31. Sklapanjem Dodatka ugovoru utemeljenog na odredbama čl. 19c ZIDZPK/15 mora za posljedicu imati stvaranje potpune zaštite potrošača, kao korisnika kredita i prilikom njegova sklapanja mora biti u potpunosti uklonjena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, koja je prethodno narušena ugovaranjem navedenih ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Odredba čl. 19c st. 1.2. ZIDZPK/15, kojom je propisano da konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i izračunava se, između ostalog na način da se umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primjeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovor o

kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvijete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na dan sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF, pa bi posljedično tome prilikom zaključka o tome je li sklapanjem navedenog Dodatka otklonjena navedena neravnoteža u odnosima potrošača i banke trebalo voditi računa je li prilikom obračuna više preplaćenog banka uračunavala kamatnu stopu i tečaj valute za ugovore sklopljene u eurima koji su vrijedili na dan zaključenja osnovnog ugovora o kreditu ili uz promjene kamatne stope i tečaja eura kroz ugovoreno razdoblje do trenutka konverzije.

32. Nadalje, navedenim Dodatkom ugovora o kreditu sklopljenim prema odredbama ZID ZPK, uređuju se pitanja kamatnih stopa nakon sklapanja istih, ali ne i onih, nepoštenim postupanjem banaka, prethodno ugovorenih te iz sadržaja navedenog Dodatka ne proizlazi da se prilikom njegovog sklapanja tužitelj odrekao ovih svojih prava, koja u ovom postupku zahtjeva, a niti je takvo odricanje propisano odredbama ZID ZPK/15, već je suprotno tome odredbom čl. 41. ZKP propisano da se potrošač ne može odreći svojih prava niti mu se ista mogu ograničiti (slično, na odgovarajući način, i odredbom čl. 19.e ZID ZPK/15 u kojem kao učinak konverzije nije propisan gubitak prava potrošača iz osnovnog ugovora). Dakle, u konkretnom slučaju, sklapanjem navedenog Dodatka, tužitelj i tuženik su, u skladu s odredbama ZID ZPK/15, trajno i konačno uredili svoj pravni odnos, ali za razdoblje nakon njegova sklapanja, ali ne i razdoblje koje je tome prethodilo. Nije sporno da je u smislu odredbi ZID ZPK/15 korisnik kredita bio u mogućnosti i odbiti sklapanje ponuđenog mu Dodatka o konverziji, ali je u okolnostima navedenog obveznopravnog odnosa u kojem su bili potrošači, kao korisnici kredita sklopljenih uz navedene nepoštene ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli i banaka, kao njihovih davatelja, ova njihova zakonska dispozicija, kao potrošača, bila vrlo upitna i za takve potrošače u Republici Hrvatskoj samo prividna budući im je alternativa bila ostanak u ugovornom odnosu u kojem je tečaj CHF-a bio potpuno nepredvidiv i sklapanjem tih sporazuma utemeljenih na odredbama ZID ZPK/15 potrošači su, i tužitelj, doslovno spašavali svoju egzistenciju.

33. Ovakvo pravo potrošača, kao korisnika kredita koji je sklopio Dodatak o konverziji kredita iz članka 19.c stavka 1. točke 6. ZID ZPK/15, da nakon sklapanja tog Dodatka ima pravo na povrat više plaćenih iznosa po osnovi nepoštenih i ništetnih ugovornih odredbi o promjenljivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u slučaju ako bi postojala razlika na štetu potrošača između ukupnog iznosa koji bi mu pripadao po osnovi ništetnosti navedenih odredbi do dana izvršene konverzije (jednako kao i onim potrošačima i korisnicima kredita u CHF ili kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF koji nisu mogli ili nisu izvršili konverziju) i uplaćenog iznosa koji je potrošaču banka uračunala prilikom izračuna konverzije kredita u skladu s člankom 19.c ZID ZPK i to po pravilima o stjecanju bez osnove, sukladno je pravnom shvaćanju Županijskog suda u Puli-Pola izraženo u presudi poslovni broj: Gž-942/2021-2 od 30. studenog 2021. i pravnim shvaćanjem zauzetim na sjednici Građanskog odjela Županijskog suda u Puli-Pola od 4. listopada 2021.

34. Stajališta suda EU u tumačenju i primjeni Direktive 93/13/EEZ jasno naglašavaju važnost informiranog, upućenog obavještanja potrošača prije sklapanja

ugovora o ugovornim uvjetima i njihovim posljedicama. To obavještanje od bitne je važnosti za potrošača jer će samo na temelju prethodne, potpune i razumljive obavijesti potrošač biti u situaciji razumno shvatiti i predvidjeti posljedice i ekonomske učinke koje za njega može imati sklapanje ugovora s takvim ugovornim odredbama.

35. Praksa suda EU iz predmeta C-26/13 od 30. travnja 2014. je odraz ustaljenog stajališta da se potrošač nalazi u slabijem položaju u odnosu na u ovom slučaju tuženika-banku, kako u pogledu pregovaračke snage tako i u pogledu razine obaviještenosti odnosno položaju koji vodi do pristanka na uvjete koje je poslovni subjekt prethodno sastavio, bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj.

36. Tužitelj ima status potrošača. Prema čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07 i 125/07) potrošač je fizička osoba koja sklapa pravni posao i djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, dok je trgovac bilo koja osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, kao i osoba koja nastupa u ime ili za račun trgovca. U čl. 2. Direktive broj 93/13 od 05. travnja 2013. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima određeno je da je potrošač svaka fizička osoba koja u ugovorima obuhvaćenim ovom Direktivom nastupa za potrebe izvan okvira svojeg obrta, poduzeća i profesije, dok je prodavatelj (robe) ili pružatelj (usluge) svaka fizička ili pravna osoba koja u ugovorima obuhvaćenim ovom Direktivom nastupa u okviru svojeg obrta, poduzeća i profesije, bez obzira na to je li u javnom ili privatnom vlasništvu. Za svojstvo potrošača potrebno je da sudionik u ugovornom odnosu bude fizička osoba, koja je slabija stranka, jer ugovor ne ulazi u područje njegove profesionalne djelatnosti i u podređenom je položaju u odnosu na prodavatelja/pružatelja usluga. Podređenost proizlazi iz neinformiranosti potrošača i nemogućnosti pregovaranja o uvjetima koje je prethodno sastavio prodavatelj robe/pružatelj usluga, a na čiji sadržaj potrošač nije mogao utjecati. U ovoj pravnoj stvari tužitelj je predmetni Ugovor o kreditu sklopio kao slabija stranka, u svojstvu fizičke osobe, te ima svojstvo potrošača.

37. U postupku je provedeno financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku za financije i bankarstvo, Goranki Šmer Maraš.

37.1. Vještak je u nalazu i mišljenju od 13. prosinca 2024. dao mišljenje da:

- preplata koja predstavlja pozitivnu razliku nastalu između plaćene kamate i kamate koju bi tužitelj bio u obvezi platiti primjenom ugovorene kamatne stope prema početnom otplatnom planu, a primjenom tečaja kreditora na dan isplate kredita, ukupno iznosi *2.442,86 EUR kako je specificirano u stupcu 17 Tabele br. 4

- preplate kao pozitivne tečajne razlike između svakog plaćenog anuiteta obračunatog po tečaju kreditora na dan plaćanja i plaćenog anuiteta obračunatog po tečaju na dan isplate kredita ukupno iznose *5.059,13 EUR kako je specificirano u stupcu 17 Tabele br. 5

- u odnosu na početni tečaj kredita, razlika između kunske protuvrijednosti nedospjele glavnice konvertiranog kredita s vk u EUR i kunske protuvrijednosti nedospjele glavnice kredita s vk u CHF prema realiziranoj otplati na dan 30.09.2015. godine iznosi *2.570,02 EUR, u kojem iznosu je viša konvertirana glavnica kredita i predstavlja nedovoljno umanjenu glavnica u provedenoj konverziji.

- tuženik je tužitelju u konverziji kredita na dan 30.09.2015. godine utvrdio manjak u iznosu od *1.157,36 EUR kojeg je tužitelj namirio dana 30.05.2016.

- konverzijom kredita tužitelju nije izvršena restitucija (u odnosu na ništetnost ugovornih odredbi o kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli).

38. Tužitelj se podneskom od 6. ožujka 2025. očitovao na nalaz i mišljenje vještaka za kojeg navodi kako nema primjedbi te smatra da je isti izrađen objektivno te sukladno pravilima struke i prema sadržaju danog naloga suda, a što proizlazi iz detaljnog i opisnog obrazloženja. Istovremeno je sukladno nalazu i mišljenju postavio određene tužbene zahtjeve iz toč. I i II petita tužbe i to kako je opisano u toč. I i II izreke ove presude.

39. Tuženik se podneskom od 8. srpnja 2025. očitovao na nalaz i mišljenje vještaka. Tvrdi kao od početka ovog spora: da u ovom predmetu ne postoji „preplata“ i da tužitelj nema pravo na nikakvo „obeštećenje“. Kao što proizlazi iz nalaza i mišljenja vještaka, svaka kunska uplata koju je tužitelj uplatio tuženiku ima svoj pravni temelj u Aneksu, koji je sklopljen na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15). Tim Aneksom u cijelosti su i retroaktivno izmijenjene navodno ništetne odredbe prvotno sklopljenog Ugovora o kreditu na temelju kojih tužitelj zahtijeva isplatu zbog stjecanja bez osnove. Tužitelj dakle zahtijeva „obeštećenje“ zbog navodne ništetnosti nepostojećih ugovornih odredbi. S obzirom na to da sukladno pravno obvezujućem shvaćanju Vrhovnog suda RH iz oglednog spora taj Aneks proizvodi pravne učinke neovisno o eventualnoj ništetnosti odredbi prvotno sklopljenog ugovora. Tuženik nadalje ističe kako je sud pogrešno odredio zadatak vještaku financijsko knjigovodstvene struke. Naime, čak i ako sud utvrdi ništetnost odredbi Ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli i promjenljivoj kamatnoj stopi, tada je zapravo riječ o kunkskom kreditu s fiksnom kamatnom stopom. Ovako sačinjen nalaz i mišljenje polazi od nekakve hibridne konstrukcije prema kojoj se u ovom slučaju ima primijeniti kunski kredit u kojemu je kamatna stopa fiksirana na iznos početno ugovorene kamatne stope koja je vrijedila za ugovor o kreditu s valutnom klauzulom i promjenljivom kamatnom stopom. Nakon što je spomenutim Zakonom ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u švicarskom franku pretvoren u ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u euru, primijenjena je i kamatna stopa koja je vrijedila za ugovore o kreditu s valutnom klauzulom u euru. Tako je i u ovom slučaju, ako je već prvotno sklopljeni ugovor pretvoren u kunski ugovor s fiksnom kamatnom stopom, jedino ispravno primijeniti kamatnu stopu koja je vrijedila upravo za takve kredite. Prihvaćanjem tužbenog zahtjeva sukladno ovako provedenom financijskom vještačenju, u neravnopravan bi položaj bili dovedeni korisnici ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u euru i korisnici kunskih ugovora o kreditu s fiksnom kamatnom stopom jer oni nisu imali priliku sklopiti ugovore o kreditu uz tako nisku kamatnu stopu, s obzirom na to da je tu visinu kamatne stope bilo moguće ostvariti isključivo sklapanjem ugovora o kreditu u valutnoj klauzuli CHF. Tuženik predlaže dopunu vještačenja na način da vještak usporedi stvarni otplatni plan sa izračunom u kojemu bi primijenio kamatnu stopu koja je u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu vrijedila za kunske kredite.

40. Vještak se u podnesku od 9. ožujka 2026. očitovao na prigovore tuženika iz podneska od 8. srpnja 2025. navodeći da: "U svom podnesku od 08. srpnja 2025. godine tuženik se očitovao na Nalaz i mišljenje vještaka iznoseći primjedbu kako je vještačenje trebalo provesti kao da je eventualno riječ o kunkskom kreditu s fiksnom kamatnom stopu i to primjenom kamatne stope koja je u tom razdoblju vrijedila na

kunske kredite s fiksnom kamatnom stopom. Na navedenu primjedbu vještak se očituje kako je vještačenje proveo prema određenoj mu zadaći, a kojom su određeni parametri vještačenja: početno ugovorena kamatna stopa i tečaj isplate kredita s vk u CHF. U svom podnesku tuženik predlaže dopunu vještačenja na način da vještak usporedi stvarni otplatni plan sa izračunom u kojemu bi primijenio kamatnu stopu koja je u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu vrijedila za kunske kredite. Na navedeni prijedlog vještak se očituje kako tuženik u vrijeme sklapanja konkretnog Ugovora o kreditu nije imao u ponudi dugoročne stambene kredite u kunama s fiksnom kamatnom stopom."

41. Sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka kao i očitovanja na primjedbe tuženika, kao stručan, vjerodostojan i točan, jer je isti izrađen po stalnom sudskom vještaku za financije i bankarstvo, te je isti razumljiv i u skladu s pravilima struke. Iz navedenih razloga sud nije prihvatio prijedlog tuženika da vještak izradi dopunu nalaza i mišljenja kako je to tuženik predložio.

42. Sud je prihvatio preinaku tužbenog zahtjeva od 06. ožujka 2025., pozivom na Zaključak Vrhovnog suda RH od 26. studenog 2021. godine, u kojem se navodi: "U predmetima po tužbama korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena je preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem.". Provedenim vještačenjem i preinakom tužbe tužitelj nije tražio ništa dodatno, po nekoj drugoj pravnoj osnovi, osim po osnovi okolnosti iz tužbe.

43. Sukladno čl. 323. st. 1. ZOO-a, u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće ili se narav onoga što je vraćeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Nadalje, sukladno odredbi čl. 323. st. 2. ZOO-a, ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran je svome suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti. U konkretnom slučaju, tuženik je na temelju ništetnih ugovornih odredbi, ostvario korist u vidu plaćanja veće kamate, nego što bi ostvario da je ostala na snazi kamatna stopa koja je bila na snazi u trenutku sklapanja predmetnog ugovora o kreditu. U konkretnom slučaju, obzirom da su ništetne odredbe predmetnog ugovora o kreditu u dijelu kojim je ugovorena promjenjiva kamatna stopa na temelju jednostrane odluke tuženika i dijelu kojim je ugovorena valuta u CHF odnosno kojim je vezana glavnica za valutu CHF, tuženik je u smislu čl. 1111. st. 1. ZOO-a dužan tužitelju vratiti iznose koje je primio na temelju takvih ništetnih ugovornih odredbi. Glede jednostrane promjene kamatnih stopa ističe se da je time tuženik mijenjao dužni iznos mjesečnih anuiteta tužitelja, a odredbe ugovora kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa utvrđene su ništetnim, te je za tužitelja jedina kamatna stopa s kojom je on bio upoznat ta koja je bila razumljiva i određena, ona kamatna stopa koja je primjenjivana u vrijeme sklapanja ugovora, a koja je iznosila 5,25 % godišnje, slijedom čega je tuženik stekao bez osnove iznose koje je tužitelj platio u anuitetima preko iznosa te kamatne stope od 5,25 %, kao i zbog promjene tečaja CHF od onog na dan isplate kredita. Sukladno čl. 1115. ZOO-a, kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi, isplatiti kamate i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Tako tuženik treba vratiti tužitelju iznose koje je utvrdio stalni sudski vještak u svom nalazu i mišljenju, zajedno sa zateznom kamatom do dana uplate svakog pojedinog

iznosa pa do konačne isplate. Visina stope zatezne kamate određena je Zakonom o kamata, Uredbom i visini stope zatezne kamate i čl. 29. ZOO. Obzirom na sve naprijed navedeno, a pozivajući se na pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 od 04. srpnja 2013. godine, te presude Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. i PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018., utvrđeno je da je dio odredbi Ugovora koje se odnose na promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu Ugovora o kreditu zaključenim između stranka na način na koji su koncipirane suprotno načelu savjesnosti i poštenja i uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, predstavljaju nepošteno ugovorne obveze, te su ništetne u smislu odredbe čl. 322. st. 2. ZOO-a, jer su protivne prisilnim propisima i moralu društva, slijedom čega je u smislu čl. 323. st. 1. istoga Zakona, tuženik dužan tužitelju vratiti sve ono što je primio na temelju ništetne ugovorne odredbe.

44. Zahtjev tužitelja za isplatu je restitucijski zahtjev kao posljedica ništetnosti dijela odredbi ugovora o kreditu kojim je ugovorena promjenjiva kamatna stopa jednostranom odlukom banke tijekom trajanja otplate i valutna klauzula po predmetnom ugovoru o kreditu i obzirom na odredbe čl. 502.c st. 1. ZPP-a i čl. 118. ZZP/14 koje govore o postupcima naknade štete, te je šteta u smislu čl.1046. ZOO-a i umanjeње nečije imovine. Tužitelju je plaćanjem anuiteta obračunatog prema ugovorenoj promjenjivoj kamati tuženika na dan dospijeća i valutnoj klauzuli tijekom ugovorenog vremena vraćanja nastala šteta, a tuženik je stekao nepripadnu korist na temelju ništetne odredbe.

45. Pitanje zaštite kolektivnih interesa potrošača je između ostalog regulirano Direktivom Vijeća 93/13 EEZ od 05. travnja 1993. godine o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, a koje odredbe su implementirane i u naše zakonodavstvo Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača (NN 78/12) i sada važećim Zakonom o zaštiti potrošača, time da postoji obveza hrvatskih sudova da tumače nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sve opće njene pravne stečevine, a što uključuje uz ostalo i praksu suda Europske unije na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji je u primjeni od 2005. godine.

46. Odluka Europskog suda donesena u predmetu C-452/18 od 09. srpnja 2020. godine prema kojoj bi se potrošač sklapanjem Dodatka, kojim se zamjenjuju ništetne ugovorne odredbe novim odredbama, mogao odreći zaštite koju mu pruža Direktiva 93/13, ali samo i isključivo da je dao slobodan i informiran pristanak na to odricanje i da je znao čega se takvim pristankom odriče (uvjet transparentnosti), odnosno da je prilikom tog odricanja bio svjestan neobvezujuće naravi nepoštenih odredbi i da je bio upoznat sa iznosom koji bi mu pripadao temeljem tih nepoštenih ugovornih odredbi, dakle to pravno shvaćanje u navedenoj odluci ukazuje da u konkretnom slučaju konverzije nisu u potpunosti uklonjene štetne posljedice koje su proizvele ništetne konvertirane odredbe osnovnog ugovora. U konkretnom slučaju nije udovoljeno uvjetu transparentnosti. U Dodatku ugovora se ne govori o ništetnosti niti ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, niti ugovorne odredbe o promjenjivosti stope ugovorne kamate, niti on sadrži odredbu u kojoj bi tužitelj izjavio da se, nakon njegova sklapanja, odriče prema tuženiku bilo kakve tražbine s osnova nepoštenih ugovornih odredbi iz osnovnog ugovora o kreditu 23.08.2004.

47. Tuženikov prigovor zastare nije osnovan. Kod restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora ili pojedine njegove odredbe, zastara počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora ili pojedine njegove odredbe. Kako je kolektivni spor u kojem je utvrđena ništetnost ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli pravomoćno okončan u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu donošenjem odluke Visokog trgovačkog suda RH poslovni broj: PŽ-7129/2013-4 od 13. lipnja 2014., a u odnosu na valutnu klauzulu donošenjem odluke Visokog trgovačkog suda RH poslovni broj: PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. godine, te da je tužitelj svoj novčani tužbeni zahtjev kojim zahtijeva isplatu zbog ništetnosti ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i zbog ništetnosti ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, podnio 12. lipnja 2019. godine, do tada nije protekao opći zastarni rok od pet godina. Dakle, podnošenjem kolektivne tužbe Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača došlo je do prekida zastare na temelju čl. 241. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, u daljnjem tekstu: ZOO), zbog čega zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe, dakle od 13. lipnja 2014. u odnosu na kamatnu stopu odnosno od 14. lipnja 2018. u odnosu na valutnu klauzulu. Tužba u ovoj pravnoj stvari podnijeta je 12. lipnja 2019. godine i zato od 13. lipnja 2014. do tada nije istekao zastarni rok od pet godina po čl. 225. ZOO-a, sukladno pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz odluke poslovni broj Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. Isto prema stajalištu suda vrijedi i za zakonske zatezne kamate koje su akcesorno potraživanje, odnosno sukladno odredbi čl. 223. ZOO-a tek kad zastari glavna tražbina, zastarjele su i sporedne tražbine, kao što su tražbine kamata, plodova, troškova i ugovorne kazne. Osim navedenog, treba uvažiti i pravno stajalište sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020. godine prema kojem: „Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena, ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora.“ Također, treba uvažiti i objedinjeno pravno shvaćanje o početku tijeka zastare Vrhovnog suda RH od 01. ožujka 2022. godine.

48. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a. Tužitelj je uspio u ovom postupku, pa mu je tuženik dužan naknaditi parnični trošak.

48.1. Tužitelju su priznati troškovi za sastav dopisa za dostavu dokumentacije 50,00 eura, za sastav tužbe i podneska od 03.03.2005. po 200,00 eura, sastav podneska od 05.01.2022. i 13.05.2024. za svakog po 50,00 eura, te za zastupanje na ročištima 13.03.2004., 13.06.2004. i 21.05.2006., za svaku radnju u iznosu od 200,00 eura plus PDV u iznosu od 287,50 eura te trošak sudske pristojbe na tužbu 53,09 eura i trošak financijskog vještačenja 500,00 eura, a što sveukupno iznosi 1.990,59 eura.

48.2. Visina priznatog i obračunatog troška temelji se na Tbr. 7., 8., 9., 46., 52. i 54. Tarife o nagradi i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine, 142/2012, 103/2014, 118/2014, 107/2015, 37/22, 126/22), te sukladno tarifnom broju 1. Tarife o sudskim pristojbama.

48.3. Tuženik nije uspio u ovoj parnici pa mu ne pripada pravo na naknadu parničnog troška.

49. Slijedom svega naprijed navedenog, presuđeno je kao u izreci ove Presude.

U Poreču – Parenzo 2. srpnja 2026.

S u t k i n j a:

mr. sc. Marčela Štefanuti

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove Presude dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu, a podnosi se putem ovog suda, u roku od 15 dana, od dana objave ove Presude.

DNA:

1. Pun. tužiteljice,
2. Pun. tuženika.

Broj zapisa: **9-3088a-38e93**

Kontrolni broj: **04f80-57139-271f5**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Pazinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.